

„POKROK“ vychádza každý piatok

Adresa pre všetky zasielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szabolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roka 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Obrázky z Luhačovic.

Vodoliečebný ústav v Luhačovicach.

Námestie a kolonáda v Luhačovicach.

O poistení dobytká.

Článok náš o poistení dobytká v minulom čísle uverejnený vyvolal — ako sme sa prezvedeli medzi naším roľníckym ľudom rozruch veľký, aby otázku túto medzi sebou pretrísali. Čujeme, že mnohí článku našemu neporozumeli, pretože ale v nedeľu odpovedňa 20-ho mája o tejto veci v miestnosťach kat. kruhu pojednávať budeme, nechceme by členovia nepripravení prišli, a preto opakujeme naše vyzvanie, by členovia sa v úplnom počte dostavili, voľaktoré námietky vopred vysvetlíme.

Pojednávať budeme o poistení dobytká. Každý rozumný hospodár uzná nutnosť tejto veci. Oproti požiaru zabezpečí (assekuruje) si svoj dom každý rozumný človek, a keď ho nešťastie zastihne, dostane od spoločnosti náhradu. Toto poistenie majú v rukách isté kapitalistické spoločnosti, akcionárom svojim krásne dividendy platia a direktorov svojich ročne 10—40 tisíc korúnami odmeňujú. Či by nebolo dobre, keď by každý človek pri platení dane spolu aj poistenie (assekuráciu) do štátnej kasse si mohol zaplatiť. V tomto páde by sa mu nerobily tak ohromné srážky ako to spoločnosti robia, ale celistá summa by sa vyplátila a ten mohutný čistý zisk, ktorý teraz jednotliví účastníci do vaku strkajú, ostal by štátu, tedy vôbec všetkým obyvateľom celej krajiny.

Ku poistení dobytká tiež sa utvorila takáto poisťňa spoločnosť, pozostávajúca z účastníarov. Spoločnosť táto zabezpečuje dobytká pri platení 3½ procentov, teda pri 100 zl. 3 zl. 50 kr.-vý poplatok sa musí ročne zaplatiť.

My nechceme by členovia naši do tohoto poisťujúceho spolku vstúpili, my chceme by členovia mliekarského družstva sami medzi sebou si takýto spolok utvorili, kde by poplatok nebol 3½ procenta, ale len 1 percent, teda od 100 zl. 1 zl. a v páde by značnejšia ztrata sa vyskytla, v tom páde by družstvo dočasne poplatok tento na 1½ až 2 procenta pozdvihlo.

Účastníarsky poisťný spolok musí mať svojich platených úradníkov, mliekarské družstvo by týchto nepotrebovalo, bo správa by zdarma viedla poistenie. Čistý zisk by sa nedelil; ale robil by rezervnú základinu v páde by sa dajaké väčšie nešťastie vyskytlo.

Vôbec vec táto v krátkosti sa vysvetlí nedá a preto prosíme ct. členov, ktorí sa o túto vec zaujímajú, by sa v nedeľu v úplnom počte dostavili, kde správa na všetky otázky a pochybnosti úplné vysvetlenie udelí.

Správa.

Odporúčajte „Pokrok“

Národná práca.

Na poctivej sebauchove veľmi záleží. Každý z nás musí začať u seba; to jest každý, kto sa hlási k zásadám pokroku, rovnosti a lásky k bližnému, musí zásady tieto sám prevádzať a celým životom svojim osvedčovať. Mnohý z nás vie, čo je dobré a cele správne tiež to odporučuje druhým; ale sám to nekoná.

Mnohý z nás káže o potrebe, aby v národe bytovala sa mravnosť, osveta, aby sa vynasnažoval postaviť sa na samostatné nohy vo smeru hospodárskom, ale sám vedie život nemravný, nerozumný, nehospodársky. Pamätajte, že národ nie je dačo, čo sa vznáša nad nami, lebo čo je vedľa nás, ale že národom sme my; ja, moja rodina, môj sused, celá obec, summa všetkých obcí v krajine; teda my všetci, ktorí obývame na spoločnom území a hovoríme jedným jazykom, jednou rečou.

Pracovať pre národ znamená teda, konať veci dobré a užitočné sebe, svojej rodine, svojmu susedovi, obci, celej národnej spoločnosti, v ktorej sa nachodíme. Kto nekoná svoje povinnosti k sebe samému, svojej rodine a najbližšiemu svojmu okoliu, ten nech nehovorí, že pracuje pre národ a že je vlastencom a keďby každý deň desať raz spieval „Nad Tatrou sa blýska“, „Hej Slované“, atď; keďby i sberky na národné podniky viedol alebo vzdychal za právom materinskej reči. To sú všetko len veci povrchné a vonkajšie; len vtedy, keď je každý z nás kremeňom, je celý národ žulovou skalou.

Každý z nás musí žiť pre všetkých ľudí, pre celý národ. Žiť ale pre národ je toľko, ako zaň bojovať, porád a ustavične mu vydobývať, čo mu potrebné, prospešné, žiaducné a v tomto zápase nikdy neustáť.

„Kde krajan nemiluje krajana, má cudzinca za pána“; — to stará pravda.

Prvou a najhlavnejšou starosťou našou má byť o národnosť a jazyk. Bratia! Nedajte sa sviest neuprimnými slovami, ktoré hovoria, že to len forma, vec pobočná; že pre jazyk a národnosť nesmieme zabudnúť na vec dôležitejšiu. Toto je hlas našich neuprimných a tajných nepriateľov. Najväčšia sloboda bez národnosti nenie nič, bo je to sloboda len pre cudzích, pre našich nepriateľov a pre pánov; nie pre nás. Čo nám pomohla naša sloboda uhorská? Čo Irčanom sloboda anglická?

Kdekoľvek nepanuje naša reč, národnosť, sme utlačení aj pri najväčšej slobode. Veď sloboda slova, sloboda tlače, je prvým základom všetkej ostatnej slobody! — Takto hovoril K. H. Borovský. St. F.

Hospodárstvo.

— Jak často lúky kosiť? Každému bedlivejšiemu gazdovi známo je pravidlo, že prvé výročné kosenie lúk nemá závisieť od daktorého mena v kalendári, ale že s kosbou vtedy počať máme, keď lúka práve kvitnúť počína. Vo smysle toho pravidla nastať môže kosba na tom istom podzemku jeden rok včasnejšie, druhý rok ale asnaď i o pár týždňov neskôr, podľa stavu samej trávy. Druhá ale vážna otázka strany kosby vzťahuje sa na to: jak často lúky kosíme? Bedlivým pozorovaním na strojené, červené datelinu rodiace lúky ukázalo sa, že pričasté kosenie tejže rastliny býva i pre mnoho, i pre dobrotu krmu škodlivé; ponevác mladučká datelina veľmi zoschne sa, pri tom ale na samej roli ešte plešiny povstávajú, z čiastky vypálením holých miest, z čiastky rozmáhaním sa rozličnej trávy. Celkom protivne má sa vec s lúčnymi trávami; ony častejším kosením nie len že škodu netrpia, ale silnejšie rastú a hustnú. Hlavná vec ale, že i záživné jich čiastky, od ktorých závisí nasadzovanie mäsa, rozmnožujú sa pri častejšom kosení tak že na pr. tráva, len po druhýkrát kosená, tedy mláza, či kosienka, už o štvrtinu záživných látok v sebe drží. Hustnutie ale často kosenej trávy má podobnosť i na ľud-

skom tele. Riedke a slabé vlasy na hlave stávajú sa hustejšími a silnejšími, keď častejšie na krátko ostrihané bývajú; ba i mladí šuhajci škraťú si často slabé vláčenka pod nosom a na brade, aby čím skôr silné fúzi a bradu obdržali. — Na lúkach ale samých dosvedčuje sa toto učenie vo Švajčiarsku veľmi skvele; tamejší gazdovia, majstri neprevýšeni v chove rožného dobytká, nečakajú ani na prvé kvietky lúčné, než kosia hneď, jako trochu väčšie riadky dostať môžu; kosenie ale opakujú do roka tak často, päť i šesťkrát, jak často kosou trávu zachitiť môžu, a majú sa pri tomto spôsobe hospodárenia dobre, odchovávajúce hojnosť výborného dobytká rožného.

Dopisy.

— Skalica. Dňa 13-ho t. m. mali sme tu peknú slávnosť. Na poctenie našich hostov z okresu sv. janského, ktorí na pozvanie p. vyslanca dr. Blahu prišli nás navštíviť, dávali sme zrladkavo podarené večierky. Nech reku vidia naši bratia, žijúci ďalej od nás jaký je ten slovenský život a slovenské priateľstvo. Po priateľskej večeri, danej mitým hostom p. dr. Blahom začali sa večierky. Po podarených štvor hlasových spevoch prednesených skalicými speváckmi, v mene katolíckeho kruhu pozdravil vyslanca Joz. Bránecký, a v mene mládeže Alžb. Hertlova, v mene hercov Ter. Hertlova, za mliekareň J. Hašova p. Hranek a za spolok striezlivosti horlivý náš p. kaplan Jozef Novák. Zároveň oddali p. vyslancovi a jeho panej skvostné kytice. Pán dr. Blahom dojatý toľkými dôkazmi lásky úprimne ďakoval a ubezpečoval, že od tohto času ešte horlivejšie bude pracovať na hmotnom a vzdelanostnom pokroku slovenského ľudu, teda za tú našu slovenčinu Hlučne volanie na slávu bolo mu odvetou za jeho srdečné, pekné slova.

Potom naši herci zahráli nám „Starého zalúbena“ od Laskomerského. Žart je veľmi dobre spracovaný a výtečne sa hrá. Hercov navčičil p. Teslík a hráli všetci tak podarené, že obecnosť nevyhádzalo zo smiechu. A za divadlom bol tanec, kde mládež tancovala vo veselej nálade a spevoch.

Toľkoto úradná zpráva. Ale ani by ste si ju nevedeli predstaviť, keby vám som neopisal. ešte jedno druhé, čo patrí do rámca dopisu. Takmer celý okres bol pohromade. Rozumiem tých horlivejších a vzdelanejších. Tak z Mikuláša pod horou náš Pilarik, Gab. Ščepka z Petra, z Gajár náš Zálec a Sloboda. Z Hasprunky Uler a Pališ, z Búr Mikuláša s p. podrychtárom na čele ešte traja roľníci, zo Zavodov p. rychtár (zvláste zo Zavodia on nám bol vitaný); zo Sekul Ján Hajdin, z Leváriek Obala, z Mor. sv. Jánov Strážnický, zo Soločnice Zechel, Dobrovodský, z Rorbachu Štefan a Juro Knapek, z Lakšárnovej Vsi Ján Bilka, statoční Kuklovanci. Biksardania, náš Peter Trajlinek atď. atď. Nech mi nezaklaja ostatní, že v rýchlosti mi ich ťažko dľa mena vypisaf. Všetci sú naši, my sme ich, všetci rovnako drahi.

Na čele ich stáli: dp. farár Horaček a kaplan Nečasák a jeho horlivý pomocník, meno jeho naschvál neudávam. Jak je to pekne vidieť dobrých duchovných na čele svojho ľudu. Sláva im!

Kto ten ľud nevidel ešte, ten neveri svojim očiam. Ten ľud pekne reční, múdre hovorí a povedome. Ten ľud hrdó hlása, že je Slovákom, že mu patria práva a miluje svoju slovenčinu. Čo povedal pri večeri náš statný buranský podrychtár, to nás oduševnilo a pozvubdilo. Sme naňho hrdí. A vôbec naši podrychtári sú junáci. Sme, hrdí ľudia, že sa ti až teší srdce. A mládež, tá nemá tej holubičieej náтуры, to sú sokoli, že radostou ožívaš a začínaš pevne veriť že ten náš národ ožije! Sláva vám všetkým milým hostom a len smelo napred.

A keď tí naši hostia počuli ten slovenský spev, tie slovenské pozdravy, tie rečenia, až iskrilo sa im vočiach od radosti a roztúženia. Smieme to? môj Bože jaké je to pekné, veď nám

ani neuveria doma, to je radosť, nikdy sme o tom ani nesnívali! Takéto výrazy oduševnenia som počul od mnohých a slzy radosti im hraly v očiach.

Takto sa skončila naša zábava a dlho zostane ona v pamäti i našich milých hostov i nám.

— Švabovce. (Spiš.) Smutný deň Veľkého Piatku zostane nám dlho na vidieku v pamäti. Stiavníčania pri úklade Ježiša do hrobu, tuším nikdy nezapomenú na ten strašný deň ohromného ohňa. Na vývin niekoľko krajných domkov celá obec podľahla požiaru. Ani kostol, ani škola neušla plameňu. Najväčšej čiastky celkom zhorela potrava, živnosť, náradia, len čo práve so životom ušli. Viacerým ešte i tie povynášané veci vonku sa spálily a vyhnaný statok vrátil sa do ohňa skapať. Moc ľudí celkom bez prístrešia sa nachádza. Nevedia si rady. Plašú a nariekajú nad rumami domkov a hlboko sa im vzdychá pri pohľade na tie spáleniska.

Na druhý deň po ohni zo susednej obce doviezli hladujúcim voz chleba. Dojímavé bolo vidieť, jako tí ťažko navštívení ticho sa chovali, netišli sa, nevadili, ale jako ukorené deti bez slova, bral každý sebe vykázanú smydu a ztratil sa medzi ohniskami. Včera ešte majúci sami, udľovali almužnu. A ráno, čo im cudzinec udelil z milosrdenstva, to si solia hojne slzami. Statok mali poviazaný kolo stromov. Oni pri ňom nupeni plačú. V rodisku vidia sa byť cudzincami, utrápenými cestovateľmi. Chudáci plameňom ušľahaní, očiadení dymom i v tvrdom srdeci k polutovania hodny ľudia.

Ich ťažké polozenie sťažuje ešte tá okolnosť, že su na začiatku jarnej práce, že viacerí naskrze neboli poistení, ale i to, že najbližšia obec Viderník, odkiaľ mohli mať najväčšiu pomoc, len o tri dni neskoršej celkom tak vyhorela, že sotva čo zostalo. Viderničanom zostal síce kostol, ale sa im lapila hora a vyšla úplne na vniwoč.

Uškodené dve obce po celom vidieku uchádzajú sa o pomoc. Pravda, keď by sa i v odľahlej Orave obetivé duše našly, uľavily by koľko-toľko na nestastiu. Tí ubiedení i ten najmenší dar s povďačnosťou by prijali, opakovali by často: „Pán Boh veľký zaplať a vynahrať stonásobne.“ Milodary i ja príjem a pohorelcom svedomite doručim.

Štefan Mnohel, kaplán.

Drobné zprávy.

— Slovenská zábava v Prešporoku. Prešporskí Slováci usporiadajú dňa 27. mája v nedeľu večer o 6. hodine v miestnostach Celláryho (Šancová ulica) veľkú slovenskú zábavu. Bude tam hudba, spev, tanec a humoristické prednášky. Slováci, dostavte sa do chlapa! Menovite našich prespoľných bratov, Slovákov z okolitých dedín povolávame. Napracujeme, natrápime sa bez toho dost, nepoškodi nám, keď sa raz medzi Slovákmi po svojsky zabavíme! Žije, žije duch slovenský. . . . Začiatok o 6. hodine večer. Riaditeľstvo.

— Požiar. V obci Szádelő (st. Abauj-Torna) tieto dni vypukol oheň, následkom ktorého takmer celá obec lahla popolom. Zhorel aj kostol, fara a škola. Zvony na veži sa roztopily. Hasičia, ktorí prišli hasiť oheň z Torny, vedeli oratovať iba mlyn a tri domy pod plechom. Poistené bolo len niekoľko domov a tak škoda je náramná. Hlavný slúžny prosil od ministra vnútorných záležitostí pre vyhorelcov podporu.

— Lapení vačkoví zloději Hlavnomestská policia zatkla predvečerom dvoch nebezpečných vačkových zlodějov, ktorí obrádali ľudí zvláste na železnici. Jeden z dobrých vtákov volá sa Zachariáš Rubinstein a druhý Izidor Reiner. U zlodějoch našli 30 rozličných kľúčov, ktorými otvárali železničné vozne a výklady.

— Uderil hrom do školy. Ponad francúzske mestečko Névez tieto dni pretiahla obrovská búrka a hrom uderil aj do tamojšej ľudovej školy. Cez okno jednej triedy vbehnul hrom a pod oknom sedeli dievčatá. Hrom bol taký silný, že všetko prehodil v škole; stôl, lavice a tabuľa sa prevrhli. Keď učiteľka a dievčatá prišli k sebe, z pod jednej lavice vytiahly mŕtvú dcérku tamojšieho kováča. Úbohý dieťa jediné padlo v obeť blesku. Hrom popálil vlasy piatim dievčatám, ktoré ale nie následkom toho ležia v posteli, lež následkom hrozného duševného otrasenia.

— Pohyb Bosniakov. Z Mostáru oznámujú: Viac tisíc občanov vydržovalo tieto dni verejnú ľudovú shromáždenie. Na shromáždeniu prijali resolučný návrh, v ktorom pre Bosnu a Hercegovinu žiadajú tlačovú slobodu, právo shromažďovania, obecniu autonómiu, zmenenie zákona o priemysle a zotrenie verejných prác. V meste vypukol všeobecný štrajk.

BESEDNICA.

Moja cesta do Ameriky.

Píše: Anička Kozruchových.

S Bohom, stará vlasť, s Bohom, starý svete, kto vie či ta ešte raz uzrem? Odišla som, opustila som rodnú zem, rodný kraj, by som za morom hľadala šťastie, za ktorým som doma na darmo túžila. V lani som našla i štvorkový listok dätelinový, myslela som „šťastie ti neujde. Anička do roka sa vydáš, dostaneš si hodného muža.“

Boly to sladké sny, vždy vo snách videla som toho ženicha ako prichádza a pýta o moju rúčku. Jednej noci sa mi o ňom snívalo. Videla som ho, bol pekný švihlý, modré oči mal, krásne fúzky, červené peray, tmavé vlasy. Zobudim sa, vstanem hore, prichystám si tie najkrásnejšie šaty a čakám celý deň ženicha, iste musí prísť, veď mám štvorlistkovú dätelinu, a snívalo sa mi o ňom. Vzala som do rúk „Egyptského snára“, je to výborná knižka, pán Teslík ju po Škarničoch dedil a veľmi dobre opravil. Než najnovšie vydanie vyšlo a bolo dané do tlače on sám aj s majiteľom nášho „Pokroku“ pánom Michalom Kubičkom cestovali do Egypta a navštívili tých najchýrejších starých egyptských prorokov, ktorí im mnohé veci sdelili a proročkovali o ktorých svet nemal žiadneho ponatia.

Príkladom to dokážem. Snívalo sa mi raz, že som jela na automobili. Co to má znamenať? Otvorím Teslíkového snára, hľadám slovo automobil, nikde ho nenie. Raz zase sa mi snívalo o elektrickej železnici, hľadám to vo snáre, ani slovička o tom. Sadla som si a napísala tento list: „Ctený pán Teslík! Ten váš egyptský snár je kniha ničomná, nič nestoji v nej ani o automobili, ani o elektrickej drahe. Veša Anička Kozruchových.“

Sotvy dostal môj list, sadnul na železnicu a jel s pánom Michalom do Egypta a čuduj sa svete, za krátky čas v najnovšom snáre už som čítala: „Automobil. Kedyž sa snívá človeku o automobili, to znamená veľký snád, a túžbu za vinem aneb iným likérom. Sadtež do lutrii 13, 73, 95.“ Dalej: Elektrická dráha. Dobrá zvest, znamená srdečné pozvanie do budy aneb sklepu alebo do inej podzemnej miestnosti alkoholem naplnenej. Do lutrii nesázejte nýbrž kupte si číslo klassenlotterie 378294.“

A tak vyšlo to opravené vydanie, v ktorom sa o všetkom dozvie človek.

Radostou naplnená, že sa mi o ženichovi snívalo, myslela som, zaiste aj príde si dnes iste pre mňa. Pozrem do snára a čítam: „Ženich. To jest mrzutost aneb jiná prekážka, alebo pokazený žaludok výborne sa léči s ricinovým olejem. 28. 53. 69.“

A vskutku ženich neprišiel, na miesto neho prišiel listonoš, priniesol list, v ktorom tetinka Líza ma upomína, by som zaplatila za šaty, čo mi pred dvoma rokmi ušila. Sladké úpominky. Na obed ale som sa najedla oharkového šalatu, veľmi zle mi bolo, pila som ricinový olej, do loteria v Hočonine (tam sa môže sadzať) som sadila čísla 28, 53, 69. a nevyšly.

Strašné sklamanie, a iné neprijemnosti, ktoré budúce ešte opíšem, mali ma k tomu, by som starú vlasť opustila a jela ďaleko za more do tej Ameriky. Budúce budem opisovať aj tie iné prijemnosti, ktoré ma ku tejto ceste pohly a opíšem v páde, to et. čitateľov zaujímal celú moju cestu cez Berlin-Bremen až po Ney-York. V páde s týmto mojim návrhom súhlasite ráčte pošlať kabelový telegramm.

Miss Anna Kozruch, ešte slobodná, Pittsburg Pa.

Pozvanie

do valného shromáždenia Mor.-sv. janskeho gazd.-potr. spolku v deň 20. mája t. r. v miestnostiach spolku o 3¹/₂ hodine vydržiavať sa majúceho.

Programm:

- Pvedloženie a udobrenie záverečných účtov a ustálenie súvahy.
- Pojednávanie zprávy riaditeľstva a dozorného výboru.
- Rozdelenie čistého zisku a udelenie abso-lutoriuma pre zprávu a dozorný výbor.
- Voľba predsedníka, jedného dozorného výborníka a knihvedúceho.
- Volné návrhy, ktoré trocha dňami vopred riaditeľstvu písomne oznámené byť majú.

Záverečné účty sú v spolkovvej miestnosti každému ku prehliadnutiu vyvesené.

V Mor.-Sv. Jánach, dňa 9. mája 1905.

Riaditeľstvo.

Oznamy

Ku striekaniu vinie!

Jako každoročne, tak i tohoto roku obstarávam striekanie vinie.

Taktiež prevediem každú opravu zmienených striekačok.

S úctou

Rudolf Detony,
klempiar v Skalici.

Keď

Krúpi vám rozbily všetko,

alebo keď

Zhoríte,

je dobre keď assekuráciu dostanete, keď ju ale chcete dostať, musíte sa najprv assekurovať u

Ferdinanda Prikaského v Skalici
na rynku.

Ženičky, keď potrebujete železné hrnce, dostanete ich tiež tam.

Upozornenie. Ctený pp. gazdovia, ktorí ešte vápno budú potrebovať, nech sa hlásia v potravnom spolku v Skalici. Decimálky, vahy sú tam tiež k dostaniu.

Príjem jedného tovaryša a jedného chlapca z poriadnej rodiny do učenia

Imrich Flamik,
kolársky majster v Skalici.

Príjem chlapca z poriadnej rodiny do učenia. Podmienky ústne.
Emanuel Hofbauer,
mužský krajčír v Skalici.

Hľadám jedného kolárskeho pomocníka na stálu prácu, za dobrý plat alebo od kusu.
Ravasz János,
kolársky majster v Kopčanoch č. 82.

Mám na predaj jeden kovársky dymač (mech) za ľavnú cenu. Kto by ho cheel kúpiť, môže odpisať a po pripade sa naň i pozrieť.
Gulišek Michal, Brockó.

Dám do predaju dom v Šaštine pod č. 19. a celý širačnický obchod z náradím a 300 kusov hotových širačkov miešaného druhu. V páde by sa mi nepodarilo dom predať, tak ho dám do prenájmu.
František Svoboda v Šaštine.

Na predaj sú: dva žentúre (Göple) fabri-
worth J P 20. Bližšie zprávy sdeľ Redakcia.

Dal som do pachtu živnosti; preto mám mláfací mašinu z vytrasadlami bez göpla. Lahko ide a dobre mláti. D. Dely v Holíči, č. 65.

Môj drahý mužičku!

ja by som Ta mala veľmi rada, keď by si mi a našim dievčatom kúpil krásne

SUKNE LODENOVÉ

veľmi praktické, ktoré za každú cenu počínajúc od 55 — 60 a 70 kr. vyše vyrába dobierekou zasiela jedine.

Tkáčsky záv. A. Jelinka v Lisku.

pp. Jimramov, Morava
v zorky zdarma a franco.

Sviece kostolné

všetkých druhov

**voskové a polovoskové
sviečky**

stolné stearinové a parafinové, hladké a krútené biele lebo barevné, ďalej

mydla

ku praniu a voňavé

(toilettné), všetky

v najlepšej jakosti dodáva naj-
lavnejšie

Prvá Kráľovohradecká cis. a
kráľ. dvornia tovareň

na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,

Hradec Kralové, Kral. České.

Založeno roku 1816.

Pre dostojné farné úrady zvláštné ľavné ceny!

Soldna česká křesťanská firma.

Kedy musíme prikrmovať statok krmným vápnom ?

1. Pri všetkých chorobách kostí, zvlášte pri mäknutí, krehkosti a jej predznakoch; lízavosti, keď statok handry, chlpy, a vlnu žere, keď drevo odhrýza, keď má riedky, kysle zavaňajúci tuš. Tu pomôže jedine krmne vápno.
2. Keď sa statok takým krmom krmí, ktorý obsahuje málo vápna a minerálnych súčiastok. V suchých rokoch alebo z krmu v horúčosťach koseného je to vždy.
3. Keď sa statok napája vodou ktorá je málo vápenatá.
4. Keď sa dáva statku seno alebo otava, ktorá je dažďom alebo povodňou vymoknutá.
5. Keď sa statok krmí krmom obsahujúcim mnoho kyselín, alebo ktorý tvorenie sa kyselín v črevách podporuje.
6. Keď sa statok behá, huka atď. Tak u kráv, ako kobyľ, sviň alebo ovci, preto, že je treba, aby za týchto okolností zviera vyživovalo nielen svoje vlastné kosti, ale aby tvorilo i kostru mláďat. To je dôležité menovite v druhej polovici nabežania a nahúkania atď. a kým mladé cucia.
7. Pri mladom statku a hydine je prikrmovanie krmným vápnom nevyhnutné. Tým zabezpečí sa vývin zdravej kostry.
8. Keď sa statok v značnej miere krmí plodmi korenými a odpadmi z fabrik (skrojkami vepy, rizkami, výpalkami atď.
9. Pri statku, ktorý krmí sa y dusných a vlhkých stajnach, pri nedostatku svetla a vzduchu, preto, že je statok za takýchto okolností rôznym nemociam náchylný.
10. Dojným kravám, ktorým treba nahradiť značné množstvo kyseliny a vápna, ktoré v mlieku denne ztrácajú a ktoré nemožno samým krmom nahradiť.
11. Keď statok ani pri dobrom krme neprospeje, keď je plemenný dobytok chudokrevným alebo keď chudne bez toho, že by bolo niektorú nemoc na ňom pozorovať. Keď na príklad bujak je neplodný.
12. Hydinu prikrmovať krmným vápnom menovite počas prchnutia je veľmi dôležité. Dľa mnohých pokusov s hydinou robených osvedčuje sa tento prídavok veľmi dobre, lebo hydina rýchle rastiť, včas začne vajcia niest a pre dochovávanie a masť chytro dorasta.

Pravé krmne vápno so značkou

„HOSPODÁR“

Dostať:

5 kg vrečko za K. 2.— 50 kg vrečo za K. 12.—

výhradne v sklade

Jesenský v Lipt. Sv. Mikulaši.

Obširné návody a plakáty zadarmo. —
Hodí sa pre každý druh statku.

Moderné zariadené továrny firmy

První moravská rolnická továrna akciová

na soustředěná hnojiva a lučebniny

v Přerově.

doporučují co nejlépe

Superfosfát z kostné moučky
a Superfosfát nerostný

Za ceny konkurenční a za podmínek nejpriznivějších

Smíšená hnojiva k řepě, ječmenu, chmeli, atd. Kostní moučku rozloženou, káinit, draselnatou sůl jakož i ostrvní druhy hnojiv lze koupiti za ceny najnižší.

Žádáme veškeré zemědělce, aby ve vlastním zájmu požádali nás o nabídku, kt rouž ochotně a co nejrychleji vyřídíme.

Kdy do

LUHAČOVIC?

Již v květnu a v červnu a nečekati na prázdniny, kdy bývá tam přílišný nával a vyšší ceny. Zvláště vážněji nemocní ať použijí výhod jarní neb podzimní seasons.

Objednávky bytů předem řiďte.

Obrázkové prospekty zdarma.

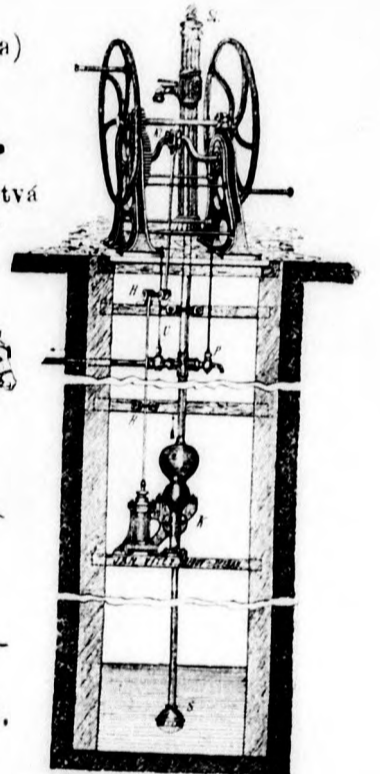
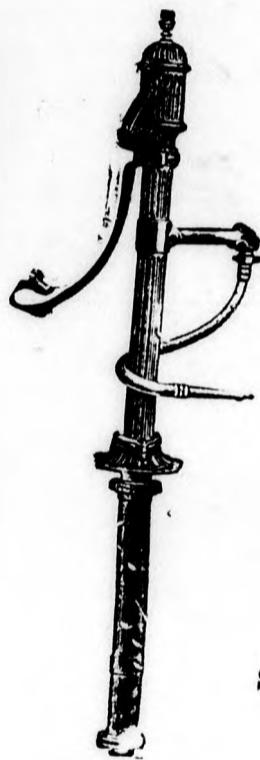
Správa lázní v Luhačovicích.

Továrna na vodovody a pumpy
Jan Vítěz v Přerově (Morava)
zariaduje s plnou zárukou najlepšie

p u m p y

pre mestá, olce, veľkostatky, villy gazdovstva, tehelne, továrne, zahradny, mliekárne atd

Geniálny a rady zdarma.

Spolehlivý zástupci a cestující sa příjmu.

Každá sporivá gazdina
používa

Kolínskej kávovej prísady
SO SOKOLOM == SO SOKOLOM

Docieľ tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej
kávy

TOVARNE
v Kolíne a Prostejove, Morava